

Kartrekkers Samenwerkingsverband
VO Groningen Stad.

Inleiding.

Het Samenwerkingsverband VO Groningen Stad heeft eind maart 2019 een subsidieaanvraag Hoogbegaafdheid ingediend bij het ministerie van OCW & VWS voor de periode 2019-2023 en deze is toegekend. De basis van de aanvraag is een plan waarin we de activiteiten beschrijven die we vanuit SwV VO Groningen Stad ondernemen ter verbetering van het ondersteunings- en onderwijsaanbod voor leerlingen met kenmerken van begaafdheid. Deze activiteiten worden uitgevoerd in de schooljaren 2019-2020 tot en met 2022- 2023.

Vanaf de start van het schooljaar 2019-2020 is er een actieve kartrekkersgroep die de activiteiten initieert, uitvoert en/of coördineert. De groep bestaat uit twee docenten (Praedinius en Gomarum College), een teamleider (Montessori Lyceum), een orthopedagoge (TTVO/Rebound), twee ECT-ers van het SwV en de coördinator van de bovenschoolse voorziening hoogbegaafdheid uit het PO. Deze laatste is ook coördinerend kartrekker van de werkgroep.

Het doel van dit activiteitenplan is met alle betrokken scholen en externe partners in en om de stad een expertise centrum hoogbegaafdheid te vormen. Daarbij scholen te verbinden en te ondersteunen in beleid en aanbod voor cognitief (hoog)begaafde leerlingen. Dit betekent enerzijds scholen ondersteunen bij een onderwijsaanbod passend bij specifieke educatieve behoeften voor *alle* (hoog)begaafde leerlingen. Daarnaast is er anderzijds binnen het samenwerkingsverband ook extra aandacht voor dubbel bijzondere leerlingen en begaafde leerlingen met een verminderde belastbaarheid. Deze leerlingen hebben naast een passend inhoudelijk aanbod óók specifieke ondersteuning nodig bij leer- of gedragsproblemen.

Korte samenvatting activiteiten in het kader van hoogbegaafdheid.

Als onderlegger voor de activiteiten ligt er een activiteitenplan. Hierin staan de plannen en activiteiten die we de komende jaren willen uitrollen. Gaandeweg kunnen die worden bijgesteld en aangevuld met nieuwe inzichten. Voor een volledig overzicht zie de bijlage "Planning activiteiten subsidieaanvraag hoogbegaafdheid 2019-2023".

Hieronder een opsomming van de activiteiten die in het schooljaar 2019-2020 zijn gerealiseerd:

- **Startup bijeenkomst** voor alle VO-scholen van het SWV Groningen-Haren op 28 maart 2019. Met als doel het samenbrengen van scholen die al ver zijn in hun aanpak en aanbod op gebied van hoogbegaafdheid en scholen waarbij dit nog in de kinderschoenen staat. De bijeenkomst was goed bezocht. Er waren vier scholen die zich presenteerden in hun aanpak wat betreft hoogbegaafdheid én hun knelpunten daarbij aangaven. Aansluitend tafelgesprekken waarbij vragen en thema's rondom hoogbegaafdheid zijn besproken en genoteerd. Het verslag is gedeeld.
- **Aandachtsfunctionarissen hoogbegaafdheid (AFHB).** Van alle VO scholen (met TL-Havo-VWO-Gymnasium profiel) is er dit jaar een *aandachtsfunctionaris hoogbegaafdheid* benoemd. De VMBO afdelingen van scholen hebben hier niet voor gekozen maar worden wel betrokken bij de ontwikkelingen (o.a. door de nieuwsbrief). De AFHB-ers zijn de contactpersonen van de scholen en zij zorgen voor het doorgeven van relevante informatie vanuit het project naar de werkvloer. Zij vormen tevens een groep die minimaal vier keer per jaar bij elkaar komt met als doel:
 - Deskundigheidsbevordering op gebied van hoogbegaafdheid.
 - knelpunten vanuit hun eigen school kenbaar maken
 - verbinding zoeken met andere scholen en kennis delen

Verder onderzoek naar wat hun rol en taak zou kunnen zijn komt de komende periode aan de orde. Er waren vier bijeenkomsten gepland: 19-9-2019, 12-3-2020,

28-5-2020 en 18-6-2020. Helaas kon 28-5 door de Coronamaatregelen niet doorgaan. De laatste bijeenkomst was op 18-6-2020. Op deze laatste bijeenkomst was er een gastspreker van de Hanze Hogeschool uitgenodigd. Zij is Senior Onderzoeker lectoraat Talent Development in Higher Education & Society. En zij deelde de bevindingen van haar onderzoek met ons. Er zijn duidelijk raakvlakken met onze doelgroep en we willen samen verkennen wat we voor elkaar kunnen betekenen.

- **Scholing.** De AFHB-ers hebben op 21-11-2019 een algemene scholing gehad over "*Signaleren van hoogbegaafdheid in het VO*", verzorgd door Inez Töben (Specialist begaafdheid en kartrekker vanuit PO). De ECT-ers hebben een scholing "*Handelingsgerichte diagnostiek bij (kenmerken van) HB+ASS en andere 2E's*" gevolgd van Agnes Burger-Veltmeijer.
- **Inventariseren en onderzoeken.** We hebben hiervoor de aandachtsfunctionarissen hoogbegaafdheid gevraagd om op hun *eigen school* input te halen op het gebied van:
 - Aanbod w.b.t. hoogbegaafdheid
 - Ontwikkelingen en plannen
 - Behoeften en wensen voor ondersteuning/intervisie
 - Aanwezige expertise met betrekking tot hoogbegaafdheidDe uitkomsten zijn gebundeld en tijdens de bijeenkomst op 12-3-2019 met de aandachtsfunctionarissen hoogbegaafdheid besproken waarbij er inhoudelijk verbinding tussen scholen werd gelegd en ervaringen, tips en tops gedeeld. Een vervolg hierop zou plaatsvinden op 28 mei 2020 maar dit kon door de Coronacrisis helaas niet doorgaan. Dit heeft een vervolg in het nieuwe schooljaar.
- **Pilots.** Scholen kunnen gedurende het project een pilot aanvragen met een aan hoogbegaafdheid gerelateerd thema. Hier hebben drie scholen in het schooljaar 2019-2020 gebruik van gemaakt: het Praedinius, het Montessori Lyceum en het Willem Lodewijk Gymnasium. Voor de inhoud zie bijlage "Pilot in het kort en feedback op de aanvraag Subsidie HB 19-20". De pilots zijn met de drie scholen geëvalueerd. Op de bijeenkomst van 18 juni met de AFHB-ers, hebben deze scholen hun bevindingen gepresenteerd. Aan de hand van de evaluatiepunten uit de aanvraag gaven zij aan wat de opbrengsten waren, welke aandachtspunten voor vervolg er zijn en op welke wijze de pilot wordt voortgezet. De scholen hebben in het verlengde een vervolg of een nieuwe aanvraag gedaan voor het komende schooljaar. Ook zijn er nieuwe scholen die een aanvraag hebben ingediend voor volgend schooljaar. Deze aanvragen zijn inmiddels beoordeeld en goedgekeurd.
- **Inventariseren van het aantal thuiszitters** met problematiek gerelateerd aan hoogbegaafdheid. Een eerste inventarisatie is inmiddels gemaakt. Er wordt nu ingezoomd om te onderzoeken wat scholen zelf en bijvoorbeeld TTVO/Rebound al kunnen bieden wat betreft ondersteuning en een passend educatief aanbod. Daarna wordt onderzocht wat nog nodig is om dit te verbeteren en welke aanvullingen eventueel wenselijk zijn. Hier nemen we ook de pilots voor het komend jaar in mee.
- **Externe contacten:**
 - Contacten met de Hanze Hogeschool Groningen.
Op 10-10-2019 hebben drie karttrekkers een gesprek gehad met Marca Wolvensberger (Lectoraat Excellentie) en Elanor Kamans (senior onderzoekster honoursproject) om te onderzoeken wat we voor elkaar kunnen betekenen. Er is een vervolg geweest met Elanor Kamans op de bijeenkomst op 18 juni met de aandachtsfunctionarissen.
 - Contact SwV Friesland-Noord.
Op 11-12-2019 hebben twee karttrekkers een werkbezoek gebracht aan SwV Friesland-Noord over hun oplossingen en aanpak voor hoogbegaafde leerlingen en zwakke executieve vaardigheden en/of ASS.
- **Nieuwsbrief.** Alle betrokken scholen krijgen een aantal keer per jaar een nieuwsbrief om iedereen te informeren over de activiteiten en mogelijkheden van het project. Uitgegaan: 1^e nieuwsbrief juni 2019, 2^e nieuwsbrief november 2019, 3^e nieuwsbrief juni 2020.

- **Ouderbetrokkenheid.** Om te onderzoeken hoe we ouders kunnen betrekken, hebben we zes diepte-interviews afgenomen. De geïnterviewde ouders zijn ook bereid om mee te denken in een vervolg om ouders te betrekken bij het project.
- **Website.** Op de website van het SWV is een apart deel ingericht over hoogbegaafdheid waar gedurende het project relevante informatie wordt gezet.

Terugblik

Er is dit jaar al veel in gang gezet. Het is goed om te merken dat het thema hoogbegaafdheid steeds meer een plek krijgt in het aanbod op scholen. De kartrekkersgroep is divers en vult elkaar goed aan: de docenten van verschillende scholen brengen elk hun eigen ervaring vanuit het werkveld mee, de twee ECT-ers vanuit het samenwerkingsverband zijn belangrijk door hun contacten met alle scholen en hun kennis van jeugdhulp en ondersteuning. De aanvulling van de orthopedagoog van het TTVO/Rebound geeft input vanuit de doelgroep verminderd belastbaar en thuiszitters en de toevoeging van de coördinator hoogbegaafdheidsvoorziening PO legt de verbinding met het primair onderwijs. Er zijn dit schooljaar 9 bijeenkomsten met de kartrekkers geweest. Aandachtspunt: gebleken is dat een vaste vergaderdag beter is voor de continuïteit. Ook kan er nog effectiever worden ingezet op inhoudelijke ambitie en taakverdeling wat betreft de ontwikkelpunten.

De bijeenkomsten de aandachtsfunctionarissen zijn positief ontvangen en men is enthousiast om aan de slag te gaan. Collega's van verschillende scholen en besturen gaan met elkaar in gesprek, delen ervaringen en willen graag leren van elkaar. Dit is ook terug te zien in de pilots: hoogbegaafdheid is een gespreksonderwerp, scholen zijn op zoek naar meer kennis over het thema en zetten programma's op om hun hoogbegaafde leerlingen op hun school beter te bedienen. De resultaten van de pilots worden gedeeld met de AFHB-ers en zo kan er kruisbestuiving plaatsvinden.

Vooruitblik

Volgend schooljaar zal de ingezette lijn worden voortgezet. De hierboven genoemde punten zullen een verdieping en vervolg krijgen. Na een fase van inventariseren van knelpunten en wensen op scholen zal worden ingezet op scholing organiseren, kennis delen en expertise op de verschillende scholen inzichtelijk maken. Er zijn interessante pilots aangevraagd die zullen worden gevolgd. Vanuit de interviews worden ouders nadrukkelijker betrokken bij het project.

De activiteiten uit de planning zullen puntsgewijs worden aangepakt en eventueel aangevuld vanuit voortschrijdend inzicht.

Financieel verslag

Overzicht van inzet financiële middelen 2019-2020.

• coördinerend kartrekker: 160 uren	=	€ 8.487
• vier kartrekkers vanuit scholen * 80 uren	=	€ 13.984
• inzet ECT op HB, 2 x 4k (80 uren)	=	€ 8.487
• aandachtsfunctionarissen H/V = 14 * 40 uren	=	€ 28.119
• HB cursus HGD +ASS voor ECT		€ 2.340,-
• Pilot Praedinius Gymnasium		€ 11.000,-
• Pilot Montessori Lyceum		€ 45.600,-
• Pilot Willem Lodewijk Gymnasium		€ 10.363,-

Totaal: €128.380,-

Bijlagen.

- Planning activiteiten subsidieaanvraag hoogbegaafdheid 2019-2023.
- Pilot in het kort en feedback op de aanvraag Subsidie HB 19-20